

Sygn. akt V GC 54/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Marlena Brzozowska

Protokolant- stażysta J. T.

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2015 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w I.

przeciwko (...) w O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) w O. na rzecz powoda Przedsiębiorstwo (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w I. kwotę 15 000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16.10.2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3 317,00zł (trzy tysiące trzysta siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Elblągu kwotę 50 zł (pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wydatków;

UZASADNIENIE

Powód Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w I. wniósł pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty i zasądzenie od pozwanej (...) (Spółki Akcyjnej) w O. kwoty 15.000,00 zł ustawowymi odsetkami od dnia 16.10.2014r. tytułem zapłaty za sprzedany pozwanej towar. Powód nadto domagał się zwrotu kosztów procesu.

Dnia 21.11.2014r. w sprawie V GNc 1296/14 wydany został europejski nakaz zapłat, od którego pozwana złożyła sprzeciw.

Po przekazaniu sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym pozwana złożyła pismo z dnia 7.05.2015r., w którym domagała się oddalenia powództwa podnosząc, że brak jest podstaw do powoływania się przez powoda na uznanie długu, gdyż przedstawione przez powoda pismo pozwanej z dnia 22.09.2014r. nie zostało podpisane przez osobę nieuprawnioną do reprezentacji pozwanej. Pozwana potwierdziła, że wystawione przez powoda faktury vat zostały podpisane przez pracownika pozwanej podnosząc, że pracownik ten nie posiadał pełnomocnictwa, ani upoważnienia do ich odbierania, czy potwierdzania dokumentów finansowych, dlatego faktury powoda nie stanowią dowodu, że pozwana jest zobowiązana do zapłaty w stosunku do powoda. Jednocześnie pozwana wyraziła gotowość zakończenia sporu poprzez zawarcie ugody.

Sąd ustalił i zważył, co następuje

Powód Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w I. prowadzi działalność przedmiotem której jest produkcja wyrobów budowlanych z betonu, produkcja masy betonowej prefabrykowanej, produkcja zaprawy murarskiej oraz produkcja pozostałych wyrobów z betonu, gipsu i cementu.

/niesporne, nadto odpis z KRS nr (...) k.20/

Pozwana spółka akcyjna - (...) w O. prowadzi na terenie Polski działalność gospodarczą, utworzyła oddział w Polsce z siedzibą w C.. Przedmiotem działalności pozwanej jest m.in. rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych, przygotowanie terenu pod budowę, roboty związane z budowa dróg szynowych i kolei podziemnej, wykonywanie instalacji elektrycznych.

/niesporne, nadto odpis z KRS nr (...) k.42, odpis z rejestru k.24/

Pozwana na potrzeby realizowanych przez jej oddział w Polsce prac związanych z modernizacją linii kolejowej na obszarze lokalnego centrum sterowania ruchem kolejowym ((...)) I. zaopatrywała się w materiał u powoda. W okresie od 30 września 2013r. do 30 maja 2014r. powód sprzedał pozwanej beton i wyroby betonowe (kręgi), co udokumentowane zostało wystawieniem następujących faktur vat:

- nr 621/13 z dnia 30.09.2013r. na kwotę 15.839,94 zł, z terminem płatności 30.10.2013r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.52),

- nr 737/13 z dnia 31.10.2013r. na kwotę 11.677,62 zł, z terminem płatności 30.11.2013r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.54),

- nr 803/13 z dnia 29.11.2013r. na kwotę 13.151,78 zł, z terminem płatności 29.12.2013r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.55),

- nr 867/13 z dnia 31.12.2013r. na kwotę 3.683,85 zł, z terminem płatności 30.01.2014r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.56),

- nr 52/14 z dnia 28.02.2014r. na kwotę 549,20 zł, z terminem płatności 30.03.2014r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.57),

- nr 116/14 z dnia 31.03.2014r. na kwotę 12.140,10 zł, z terminem płatności 30.04.2014r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.58),

- nr 185/14 z dnia 30.04.2014r. na kwotę 1.618,68 zł, z terminem płatności 30.05.2014r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – kierownik ds. sieci trakcyjnej P. W. (k.59),

- nr 282/14 z dnia 30.05.2014r. na kwotę 3.461,59 zł, z terminem płatności 29.06.2014r. Odbiór faktury potwierdził pracownik oddziału pozwanej spółki w Polsce – dyrektor kontraktu (...) I. M. G. (k.60).

Należność wynikająca z faktury nr (...) z dnia 30.09.2013r. na kwotę 15.839,94 zł, została częściowo zapłacona w dniu 8.07. (...). pozwana na poczet tej faktury przelała kwotę 3.188,35 zł.

/niesporne, nadto dowód: faktury k. 54-59, zeznania świadka A. M. k. 116 – 00:03:55 in., pismo pozwanej z 22.07.2014r. k,53)

W związku z nieopłaceniem przez pozwaną spółkę należności za dostarczony towar na podstawie ww. faktur powód w dniu 7.08.2014r. skierował do oddziału pozwanej w C. wezwanie do zapłaty kwoty 58.934,41 zł. W odpowiedzi na wezwanie pozwana dnia 22.09.2014r. wysłała do powoda pismo zwracając się o wstrzymanie się ze wszczynaniem postępowania sądowego, podając że kontrakt w ramach którego korzystała z powoda zbliża się ku końcowi oraz zaproponowała spłatę zadłużenia w czterech ratach miesięcznych ratach płatnych na koniec miesiąca począwszy od

końca września 2014r. Pismo podpisane zostało przez kierownika działu personalnego M. M.. Powód wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w ratach, a w związku z upływem terminu zapłaty pierwszej raty wyznaczył termin spłaty tej raty do 15.10.2014r., zastrzegając iż w przypadku braku zapłaty wystąpi na drogę procesu sądowego.

/niesporne, nadto dowód: wezwanie z 7.08.2014r. k.8, pismo z 22.09.2014r. k.9, pismo powoda z 8.10.2014r. k.68/

Złożona przez pozwaną deklaracja spłaty zadłużenia w ratach nie została dotrzymana, w związku a czym powód ponownie wezwał pozwaną do zapłaty pismem z dnia 21.10.2014r.

/niesporne, nadto wezwanie k.10/

Roszczenie powoda oparte jest na przepisach regulujących umowę sprzedaży i wynika z obowiązku zapłaty przez kupującego ceny za towar będący przedmiotem umowy sprzedaży /art. 535 k.c./. Umowa sprzedaży jest umową o charakterze odpłatnym, odpowiednikiem świadczenia sprzedawcy jest obowiązek zapłaty przez kupującego umówionej ceny, którą jest ustalona przez strony i wyrażona w pieniądzu wartość rzeczy lub prawa będących przedmiotem umowy.

Strony nie wiodły sporu co do wysokości żądania będącego przedmiotem procesu, a nawet co do zasady. Pozwana jedynie kwestowała skuteczność uznania roszczenia dokonanego przez jej pracownika - kierownika działu personalnego M. M., co nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż złożony przez powoda pozew nie jest rozpoznawany w postępowaniu nakazowym, jego podstawą nie jest oświadczenie pozwanej o uznaniu roszczenia, a niniejsza sprawa wobec wniesienia sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty rozpoznana jest w postępowaniu zwykłym, w którym oświadczenie podpisane przez pracownika pozwanej jest jedynie jednym z wielu dowodów, przy pomocy których powód wykazuje istnienie swojego roszczenia i jego wymagalność.

Oświadczenie pracownika pozwanej M. M. z dnia 22.09.2014r. mimo, że nie ma cech oświadczenia pozwanej – uznania roszczenia – potwierdza jednak fakt zakupu przez pozwaną (a dokładnie jej oddział w Polsce) towaru, sprzedaż udokumentowana została fakturami vat, których numery i kwoty wskazane zostały w treści wezwania powoda z 21.10.2014r. w łącznej wysokości 58.934,41 zł. Udzielając odpowiedzi na to pisma pracownik pozwanej potwierdził wysokość zadłużenia w tej samej wysokości, jak w wezwaniu, nie kwestionował ani faktu dostawy towaru, ani jego wartości, ani terminów wymagalności, a jedynie wystąpił o wstrzymanie się ze wszczynaniem postępowania sądowego.

Nie ma znaczenia również to, czy i jakie uprawnienia posiadał pracownik pozwanej - dyrektor kontraktu (...) I. M. G., który potwierdził odbiór większości faktur oraz kierownik ds. sieci trakcyjnej P. W.. Z pewnością zakres kompetencji M. G. jako dyrektora kontraktu był szeroki. Z reguły bowiem kierownik kontraktu jest osobą odpowiedzialną za realizację danego kontraktu, na każdym etapie jego realizacji. W praktyce oznacza to nadzorowanie podległego personelu oraz wszystkich podwykonawców zaangażowanych w wykonywanie założeń kontraktu. Poza merytorycznym nadzorem zarządzanych jednostek, do przydzielonych kierownikowi kontraktu obowiązków należy także nadzór techniczny - prowadzenie dokumentacji technicznej i finansowej. Kierownik kontraktu jest przełożonym kierownictwa budowy, działu kalkulacji kosztów i robót budowlanych. Jest osobą która weryfikuje faktury dostawców. Pozwana nie negowała, że osoby które odebrały i podpisały faktury były jej pracownikami. Zakres uprawnień tych osób nie ma istotnego znaczenia.

Stosownie do treści art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: „kto powinien przedstawiać dowody” (wyr. SA w Gdańsku, z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2732/13, Lex nr 1526943). Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyr. SN z dnia 3 października 1971 r., II PR

13/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; por. jednak wyjątek wskazany w orz. SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Lex nr 233051).

Umowa sprzedaży dla swej ważności nie wymaga formy pisemnej, nie została również zastrzeżona przez ustawodawcę żadna inna forma, która ograniczałaby możliwości dowodzenia jej istnienia w przypadku sporu sądowego. Strona może zatem wykazać wszelkimi środkami dowodowymi łączący ją stosunek prawny. Jednym z takich dowodów są faktury VAT, których obowiązek wystawienia wynika z przepisów prawa podatkowego w przypadku sprzedaży pomiędzy przedsiębiorcami. W przedmiotowej sprawie powód sprostał nałożonemu na niego w świetle treści art. 6 k.c. ciężarowi dowodu i wykazał, że towar objęty spornymi fakturami został dostarczony pozwanej. Pomimo, że dokumenty przedłożone przez powoda mają charakter jedynie dokumentów prywatnych, to jednak podobnie jak wszystkie inne dowody, podlegają ocenie według reguł przewidzianych w art. 245 k.p.c. W myśl przywołanego przepisu dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, że dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego wiarygodność i moc sąd ocenia według zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004r., IV CK 474/03, OSNC 2005/6/113). Faktury nie są same w sobie źródłem stosunku cywilnoprawnego, ale skoro strona powodowa na każdej z wystawionych faktur wypisała tytuł zapłaty, to Sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów władny jest przyjąć, że wskazane w fakturach podstawy żądania zapłaty odpowiadają rzeczywistości (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2010r., V CKN 291/00, Lex nr 53120). Faktura występuje w obrocie gospodarczym jako dokument rozliczeniowy, finalizujący transakcję zawieraną między przedsiębiorcami. Przyjmuje się przy tym, że treść faktury stanowi wypadkową zinterpretowanych przez wystawcę warunków stosunku cywilnoprawnego w zakresie istnienia i wysokości naliczonego świadczenia pieniężnego. Jeżeli druga strona umowy zaakceptuje brzmienie faktury, to wtedy można mówić z całą stanowczością o znacznym zwiększeniu się mocy dowodowej faktury, która rozciąga się wówczas na fakt istnienia stosunku umownego, wykonania zobowiązania przez wystawcę i powstania obowiązku zapłaty u nabywcy. W przypadku umowy sprzedaży faktura podpisana przez kupującego traktowana jest z reguły jako potwierdzenie wydania i odbioru towaru z jednoczesnym uznaniem wysokości i wymagalności podanej ceny. Jeśli dodatkowo faktura poparta jest innymi dowodami, w tym zwłaszcza pisemnymi zawierającymi potwierdzenie dostawy i wszystkie te dowody korelują ze sobą tworząc spójny obraz określonych zdarzeń gospodarczych, to przyjmując należy, że roszczenie zostało za pomocą tych dowodów wykazane. Pozwana tymczasem nie zgłosiła żadnych dowodów przeciwnych. Nie kwestionowała przy tym ani wartości towaru, ani wysokości należności, nie kwestionowała terminów płatności i nie przedstawiła żadnych argumentów, ani dowodów, w oparciu o które żądanie powoda można by uznać za nienależne.

W tej sytuacji, w świetle dowodów przedstawionych przez powoda i okoliczności niespornych należało uznać, że skoro powód wykonał obowiązek wynikający z umowy sprzedaży i przeniósł na pozwaną własność rzeczy, pozwana jako kupujący ma obowiązek zapłaty ceny sprzedaży (art. 535 k.c.). Nie dokonanie zapłaty w umówionym terminie skutkuje tym, że powód uprawniony jest domagać się zapłaty umówionej ceny na drodze sądowej. Pozwana nie kwestionowała braku zapłaty, nie wykazała, aby dokonała zapłaty czy to na etapie przedsądowym, czy w trakcie procesu, nie podnosiła też, aby obowiązek zapłaty ceny wygasł.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 535 k.c., art.481§1k.p.c. należało orzec, jak w sentencji wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach oparto o przepis art. 98 §1-3 k.p.c., art.99 k.p.c., art.108§1 k.p.c. oraz §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1349). Na koszty powoda składa się opłata od pozwu (750zł), wynagrodzenie pełnomocnika (2.400,00 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) oraz uiszczona zaliczka (150zł). O kosztach wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa (w wysokości przekraczającej wysokość uiszczonej zaliczki) orzeczono na podstawie art. art. 83.2. ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) stosownie do wyniku procesu (art.98 k.p.c.).